

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027

Sivltk 07.02.2024 § 6
16/02.05.01.01/2024

Opetus- ja kulttuuriministeriö on julistanut haettavaksi valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027. Myönnettävä erityisavustus on yhteensä enintään 145 683 000 €, josta maksetaan vuosittain 48 561 000 €; vuosina 2025 ja 2026 ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Haku koskee varhaiskasvatuksen osalta kuntia ja kuntayhtymiä, jotka järjestävät varhaiskasvatusta. Kunnat voivat sisällyttää yksityiset palveluntuottajat hakemukseensa, mutta avustusta ei voida siirtää yksityisille varhaiskasvatuksen palveluntuottajille. Esi- ja perusopetuksen osalta haku koskee kuntia ja kuntayhtymiä sekä yksityisiä yhteisöjä, joilla on esiopetuksen ja perusopetuksen järjestämislupa. Kunta voi sisällyttää alueellaan toimivan harjoittelukoulun hakemukseensa. Yksittäisen varhaiskasvatusyksikön tai koulun hakemuksia ei oteta huomioon. Hakija hakee avustusta yhdellä hakemuksella, joka kattaa koko avustuskauden 2024-2027.

Haettavaksi julistettu valtionavustus on varhaiskasvatuksen osalta tarkoitettu tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Valtionavustuksella edistetään oppimista, hyvinvointia ja lähipalveluperiaatetta sekä lapsen oikeutta välttämättömään ja riittävään varhaiseen tukeen. Avustuksella tuetaan pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä.

Avustusta voidaan käyttää

- lisähenkilöstön palkkaamiseen lapsiryhmiin suhdelukujen pienentämiseksi (varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, lastenhoitaja)
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaamiseen
- avustajien palkkaamiseen lapsiryhmiin, joissa on tukea tarvitsevia lapsia

Esi- ja perusopetuksen osalta valtionavustus on tarkoitettu tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Valtionavustuksella edistetään oppimista, hyvinvointia ja vuorovaikutusta sekä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä ja riittävään varhaista tukea. Avustuksella tuetaan pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä.

Avustusta voidaan käyttää

- opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi
- ryhmien jakamiseen tai jakotunteihin
- avustajien palkkaamiseen

Erityisavustusta voidaan myöntää käytettäväksi ainoastaan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen kasvatusta ja opetushenkilöstön palkkakuluihin. Palkattavien henkilöiden tulee työskennellä pääosin lapsi- ja / tai opetusryhmissä.

Valtion erityisavustusta myönnetään enintään 80 % kokonaismenoista, joten kunnan omarahoitusosuus on vähintään 20 %. Avustuksen määräytymiseen vaikuttavat seuraavat kriteerit:

- 30-54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta
- työttömyysaste
- vieraskielisen väestön osuus
- maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä perheen tulojen perusteella olevat lapset

Hankkeen toteuttaminen edellyttää lisämäärärahojen (menot, tulot) varaamista sivistyslautakunnan vuoden 2024 talousarvioon, mikäli hanke käynnistyy vuoden 2024 lopun aikana. Määrärahat hankkeen toteuttamiseksi tulevat avustus myönnettäessä ja hanke käynnistettäessä vastaavasti varattaviksi vuosille 2025-2027.

Opetus- ja kulttuuriministeriön haettavaksi julistaman valtion erityisavustuksen haku-aika on 18.1.-29.2.2024 klo 16.15. Päätökset pyritään tekemään keväällä 2024. Valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027 koskeva hakutiedote on kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Pöytyän kunnassa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027 on suunniteltu haettavan jatkona käynnissä 31.7.2024 saakka oleville, vastaaville hankkeille, joihin opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt kunnalle valtion erityisavustukset. Hankkeita voidaan jatkaa edelleen vuoden 2024 lopun aikana, mikäli avustuksina myönnettyjä määrärahoja on jäljellä. Hankkeiden myötä on henkilöstöresursseja lisätty hankekauden ajalle seuraavasti:

- kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa
- kaksi perusopetuksen luokanopettajaa (pääasiassa samanaikaisopetus, toinen vakansseista täytetty rekrytointihaasteista johtuen suunniteltua myöhemmin)

Tarkoituksena haettavana olevaa valtion erityisavustusta myönnettäessä on tehtävien täyttäminen toimintakausien 2024-2027 ajalle edelleen; lisäksi avustusta suunnitellaan haettavan yhden koulunkäynninohjaajan toimen täyttämiseen ajalle, jolle hanketehtäviä on osoitettavissa. Luonnos valtionavustushakemukseksi on oheismateriaalina.

Hankehenkilöstön työpanosta suunnitellaan suunnattavan varhaiskasvatusyksiköihin ja kouluille tarkoituksenmukaiseksi arvioitavan mukaisesti. Suunnitelma tarkentuu hakemuksen ja hankesuunnitelman valmistelun edetessä. Henkilöstöresursseihin panostaminen arvioidaan tilanteessa tärkeäksi.

Valmistelijat

Sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, perusopetuksen rehtorit ja sivistystoimen suunnittelja-toimistosihteeri

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle

1. valtion erityisavustuksen hakemista varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027 selostusosassa kuvatun sekä hakemuksen ja hankesuunnitelman valmistelun edetessä perustelluksi arvioitavan mukaisesti. Hakemus valmistellaan ja lähetetään hakuajan päättämiseen 29.2.2024 klo 16.15 mennessä viranhaltijatyönä. Hankesuunnitelmaa tarkennetaan, kun päätös avustuksen myöntämisestä on saatu;
2. tarvittavat muutokset sivistyslautakunnan vuoden 2024 talousarvioon esitettävän, kun päätös avustuksen myöntämisestä on saatu, ja hankkeen

alkamisajankohta ja määrärahatarve ovat täsmentyneet. Määrärahat huomioidaan edelleen vuoden 2025 talousarvion sekä vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman valmistelussa.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.